Svi su u panici. Italija godinama ima proračunski deficit. Italija kao i ostale mediteranske zemlje pod „kišobranom“ eura dinamizirale su svoj javni ali i inozemni dug temeljem proračunskog i platnog deficita. Italija nije neka mala nevažna zemlja. Italija je članica elitnog kluba G7. Na žalost klub G7 je ozbiljno bolestan, izuzev Njemačke, i nije više lider iako se njegove odluke prate sa velikom dozom strahopoštovanja. BRIK polako ali sigurno dobija na značaju, posebno Kina. Grčka, Portugal i Irska su u ozbiljnim financijski poteškoćama. Očekivalo se je da će im se Španjolska pridružiti; još nije. Italija se je tek stidljivo iznosila kao problem eurozone. Jug eurozone je u krizi, sjever poštivajući stabilnost marke, guledena nije spreman na potonuće eura.

Moji stavovi o teškoćama eura su poznati. O tome sam pisao kako na ovim stranicama tako i u znanstvenim radovima. U nekoliko navrata sam eksplicirao moguće riješenje problema. Zainteresirani čitalac će na ovim stranicama naći moju argumentaciju. Ono što je, na neki način, iznenadilo jest brzina urušavnja projekta euro. Očito se pored problema koji su već više godina jasno ukazivali na kretanja, u vektorskom pogledu, pojavljuju se i tihi igrači koje žele dodatno destabilizrati euro. Bez obzira tko se nalazi u „sjeni“ eventualno dramatiziranje Italije mogao bi biti strahovit udarac eurozoni od kojeg će se, ako uopće hoće, teško oporaviti. Troškovi sanacije bit će, blago rečeno, ogromni. Sve će se oči usmjeriti na Njemačku koja bi morala biti jamac svim promašajima članica eurozone.

Da li je to realno, nameće se pitanje samo od sebe?

Jasno da nije.

Njemačka je stožerna točka eurozone i, nešto manje, Europske unije. Međutim, ma koliko god mi mislili da je Njemačka spremana – i zbog svojih interesa – održati euro odnosno Europsku uniju moramo shvatiti da sve ima svoje granice. Rimljani su to nazvali limes. Naime, više se ne radi od stotinu milijardi, u igru ulaze iznosi u tisućama milijardi eura. Njemačko gospodarstvo te, bez velike cijene, nije u stanju podnijeti. A zašto i bi?

Prema tome, talijanska kriza je kriza cjelokupnog sustava i Njemačka ima pravo i obvezu, prema svojim građanima, da problem podigne na razinu Europske unije. Kako će se ponijeti zemlje koje nisu članice Europske unije može se sa velikom sigurnošću predvijedjeti. Što više, već su neke manje zemlje, članice eurozone, poslale jasnu poruku, u slučaju Grčke, da nisu

spremne plaćati cijenu rastrošnosti nesavijsenih zemalja. Ako se je grčka kriza smatrala dramom onda je eventualna talijanska kriza katastrofa.

Američki dolar krizom eura dobija; vraća svoju poziciju svjetske rezervne valute, ali ne zato jer postaje konkurentan euru već zato jer FED može upravljati s dolarom kao svjetskom valutom zahvaljujući nafti. Međutim, to je pirova pobjeda. Pravi dobitnik je Kina.

Dijagnoza – samo i jedino Kina dobija „urušavanjem“ eura; ostalo je priča.

Kako Kina nije u mogućnosti „preko noći“ skupiti tisuću ili više milijardi eura to će drama u eurozoni rezultairati dramatičnim smanjenjem vrijednosti imovine, koju će uglavnom kupiti kinezi, što će dodatno smanjiti broj stupnjeva slobode Italiji, odnosno eurozoni. Jedan se moj prijatelj danas našalio rekavši da spas eura valja tražiti u integraciji Kine u eurozonu. Time je jasno dao diagnozu problema s kojim se eurozona mora danas suočiti.

Poruka za Hrvatsku je jasna kao dan. Ostavimo se gospodo čorava posla. Projekt eura je projekt za jako dobra vremena. Hrvatska po nijednom kriteriju ne spada u taj klub – na žalost. Hrvatska svakim danom sve više podsjeća na perifernu zemlju koja ima i imat će ozbiljnih problema da preživi. To što javnost nije upoznata sa pravim stanjem stvari je problem inforamcijskog i političkog „tržišta“. Čitatelji ovih stranica o tome znaju mnogo i, koliko mi je znano iz vaših pisama, već prave projekcije/kalkulacije „Što će biti kad će biti“.